Dosar nr. 2-26359/21 (2-21167679-12-2-12112021)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 05 noiembrie 2024 în mun. Chișinău.
Hotărârea integrală întocmită la 17 ianuarie 2025
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Maria Țurcan
Grefier Aliona Chihai

Cu participarea reclamantului Voloșciuc Igor și a reprezentantului reclamantului, avocatul Eșanu Mihail, cu participarea reprezentantului pîrîtului C.A."Moldasig" S.A., avocatul Gorelco Alina, cu participarea reprezentantului intervenientului accesoriu Î.I. "Pelin", avocatul Vladimirov Natalia, în lipsa intervenienților accesorii BC "Moldindconbank" S.A., care a solicitat examinarea în lipsa sa, și a lui Pelin Serghei, Duhoterova (Pelin) Alina, Pelin Igor, citați legal,

în sediul instanței, în şedinţă publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Voloșciuc Igor către C.A."Moldasig" S.A. privind încasarea despăgubirii de asigurare, penalității de întîrziere, cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

1. La 11 noiembrie 2021, avocatul Mihail Eșanu, în interesele reclamantului Igor Voloșciuc, a depus în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată împotriva C.A. „Moldasig" S.A., privind încasarea despăgubirii de asigurare, penalității de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Argumentele reclamantului

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reprezentantul a indicat că la 16 mai 2019, între Igor Voloșciuc, în calitate de asigurat și C.A. „Moldasig" S.A., în calitate de asigurător, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice, cu eliberarea poliței de asigurare *****, *****. Prin aceasta, Igor Voloșciuc a asigurat bunul imobil situat pe adresa *****, contra mai multor riscuri, inclusiv, riscul incendiului.
3. Avocatul a invocat că în conformitate cu prevederile contractului de asigurare a bunurilor persoanelor fizice, suma asigurată constituie 6 195 204,00 lei.
4. Potrivit raportului de evaluare nr. 6308, din 2 octombrie 2017, întocmit de către „Expert Grup Consulting" S.R.L., valoarea de înlocuire a clădirii de producere - *****, cu suprafața de 832,5 m.p., constituie suma de 2 307 360,00 lei, care reprezintă suma asigurată a bunului. Anume acest raport a stat la baza contractului de asigurare *****, *****, din 16 mai 2019.
5. La 01 iunie 2019, aproximativ la orele 21:40, în secția de prelucrare a lemnului, ce aparține Î.I. „Pelin", situată pe *****, s-a produs un incendiu cu propagarea asupra depozitului de piese auto ce aparţine Î.I. „Voloșciuc Igor". În urma incendiului, a fost deteriorat bunul asigurat conform contractului de asigurare sus-menționat.

6. La 3 februarie 2020, a fost efectuată expertiza extrajudiciară nr. 12, de către expertul judiciar Anatolie Achimov. Potrivit raportului de expertiză numit, prejudiciul material cauzat în urma incendiului proprietarului clădirilor amplasate pe terenul înregistrat cu numărul cadastral *****, situat în *****, constituie suma de 7 007 522,00 lei. Astfel, potrivit acestui raport de expertiză, imobilul este distrus total.
7. În consecință, C.A. „Moldasig" S.A., a pornit dosarul de daune nr. D/ABC/19-10. C.A. „Moldasig" S.A., a recunoscut cazul produs, drept caz asigurat, cu achitarea despăgubirii de asigurare în cuantum de 915 093,16 lei.
8. Reprezentantul reclamantului a invocat că asiguratul Igor Voloșciuc, nu este de acord cu suma achitată. Conform prevederilor contractului de asigurare, și anume, pct. 4.1, pct. 4.2 și pct. 4.3, valoarea prejudiciului cauzat la producerea cazului asigurat și mărimea despăgubirii de asigurare, se stabilește de către asigurător, de comun acord cu asiguratul și beneficiarul asigurării, prin semnare de către aceștia, a actului de stabilire a despăgubirii de asigurare, în baza actelor prezentate de către asigurat, conform prevederilor poliței-contract, precum și în baza raportului de expertiză sau de evaluare efectuat. Iar despăgubirea de asigurare se achită în termen de 10 zile de la prezentarea actelor (expertiza extrajudiciară, la caz). Totodată, în conformitate cu prevederile contractului de asigurare *****, *****, din 16 mai 2019, franşiza necondiţionată constituie 5% din suma asigurată, în cazul deteriorării totale.
9. În fortificarea acțiunii, avocatul a indicat că la 18 februarie 2020, reclamantul Igor Voloşciuc, a înaintat reclamația către C.A. „Moldasig" S.A., solicitând achitarea despăgubirii de asigurare în volum deplin, cu acordarea unui termen de 10 zile. Astfel, asigurătorul ar fi fost pus în întârziere începând cu 1 martie 2020. C.A. „Moldasig" S.A. a refuzat achitarea suplimentară a despăgubirii de asigurare, invocând că suma achitată anterior este una reală și rezonabilă.
10. Reprezentantul reclamantului consideră că în conformitate cu art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări, nr. 407-XVI, asigurătorul este obligat să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării şi/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii. Astfel, asigurătorul C.A. „Moldasig" S.A. este obligat la plata penalităţii de întârziere în mărime de 699 735,72 lei, conform calculelor: 1 276 898,84 x 0,1% x 548 zile = 699 735,72 lei.
11. Prin urmare, avocatul Mihail Eșanu, în interesele reclamantului Igor Voloșciuc, a solicitat:
    - încasarea din contul C.A. „Moldasig" S.A., în beneficiul lui Igor Voloșciuc, sumei de 1 276 898,84 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare;
    - încasarea din contul C.A. „Moldasig" S.A., în beneficiul lui Igor Voloșciuc, sumei de 699 735,72 lei, cu titlu de penalitate de întârziere;
    - încasarea din contul C.A. „Moldasig" S.A., în beneficiul lui Igor Voloșciuc, cheltuielilor de judecată și anume, 45 950 lei – contravaloarea serviciilor juridice și 25 000 lei – taxa de stat.
12. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantului, avocatul Mihail Eșanu, a susținut cererea de chemare în judecată și a pledat pentru admiterea integrală a acțiunii. Suplimentar a explicat că Acordul din 13.11.2019, încheiat între asigurator și beneficiarul BC "Moldindconbank" SA, nefiind semnat și de către reclamant (asigurat), nu are efecte juridice față de reclamant, nu-i este opozabil. Igor Voloșciuc a aflat despre acest acord după ce a fost la un avocat și s-a consultat, adică după 07.02.2020. Ulterior a mers

la BC ”Moldindconbank” SA, și, la întrebarea sa, i s-a răspuns, că BC ”Moldindconbank” SA a semnat, deoarece ”așa trebuia”. Reclamantul a dat acordul băncii, ca din acești bani să fie stinse creditele, însă aceasta nu este un impediment pentru a înainta acțiunea în instanță.

13. Reclamantul Igor Voloșciuc, în ședința de judecată, a susținut integral cererea de chemare în judecată și a solicitat să fie admisă.

Argumentele pârâtului

14. Reprezentantul pârâtului C.A. „Moldasig” S.A., avocatul Alina Gorelco, a invocat că în baza prevederilor contractului de asigurare facultativă a bunurilor, încheiat între Igor Voloşciuc şi C.A. „Moldasig” S.A., ultima a deschis dosarul de daune nr. D/ABC/19-10, a constatat deteriorările bunului asigurat, a evaluat prejudiciul cauzat în urma producerii incendiului (prin Devizul local întocmit de către „Lunata&Co” S.R.L.) şi în baza acordului privind condițiile de regularizarea a cazului de asigurare, semnat între asigurător și beneficiar, a stabilit despăgubirea de asigurare în mărime de 915 093,16 lei. Prin ordinul de plată nr. 3247, din 21 noiembrie 2019, despăgubirea de asigurare în mărime de 915 093,16 lei, a fost transferată la contul beneficiarului.
15. În subsidiar, reprezentantul a menționat că a fost stabilit faptul că costul reparației bunului deteriorat, este mai mic de 70 % din suma asigurată. Respectiv, nu ar fi vorba despre o distrugere totală.
16. Concomitent, avocatul a relatat că totalul despăgubirii de asigurare a fost stabilit prin acordul părţilor interesate, încheiat în condițiile art. 965, 1917, 1920 Cod civil.
17. Prin urmare, reprezentantul pârâtului C.A. „Moldasig” S.A., avocatul Alina Gorelco, în ședința de judecată, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Argumentele intervenientului accesoriu B.C. „Moldinconbank” S.A.

18. Prin referința depusă la 31 decembrie 2021, reprezentantul intervenientului accesoriu B.C. „Moldinconbank” S.A., Ștefan Orbu, a relatat că dat fiind faptul că beneficiarul poliței de asigurare este instituția bancară, C.A. „Moldasig” S.A. a transferat suma de 915 093,16 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare conform contractului nr. *****, *****.
19. Reprezentantul intervenientului accesoriu a menționat că reclamantul Igor Voloșciuc a depus două cereri pentru stingerea anticipată a creditelor contractate în baza contractelor nr. 46p/15 din 16 iulie 2015 și nr. 205p/17 din 18 octombrie 2017. Astfel, suma de 915 093,16 lei, a fost redirecționată spre stingerea creditelor reclamantului.
20. Prin urmare, reprezentantul intervenientului accesoriu B.C. „Moldinconbank” S.A., Ștefan Orbu, a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului intervenientului accesoriu.

Argumentele intervenientului accesoriu Î.I. „Pelin”

21. Reprezentantul intervenientului accesoriu Î.I. „Pelin”, avocatul Natalia Vladimirov, a susținut că în condițiile acordului din 13 noiembrie 2019. C.A. „Moldasig” S.A., în calitate de asigurător şi B.C. „Moldinconbank” S.A., în calitate de beneficiar, au stabilit că deteriorările imobilului incendiat la 01 iunie 2019, constituie suma de 915 093,16 lei. Conform acordului, B.C. „Moldinconbank” S.A., este de acord cu suma de 915 093,16 lei, şi condiţiile de achitare. Prin urmare, beneficiarul ar fi renunțat integral la pretențiile sale materiale față de C.A. „Moldasig” S.A. și a stipulat că nu va formula în viitor nicio pretenție legată de despăgubirea acestui prejudiciu.

22. În fortificarea raționamentului exprimat anterior, avocatul a făcut referire la prevederile pct. 24 din Hotărârea Explicativă a Curții Supreme de Justiție, cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei în domeniul asigurărilor obligatorii şi facultative a transportului auto, nr. 11, din 16 decembrie 2013, conform cărora, în vederea reparării prejudiciului cauzat mijlocului de transport în rezultatul accidentului rutier, instanţa de judecată poate fi sesizată, în contractele CASCO, numai de către beneficiar, iar în contractele de asigurare obligatorie, de proprietarul de drept al autovehiculului.
23. În ședința de judecată, reprezentantul intervenientului accesoriu Î.I. „Pelin", avocatul Natalia Vladimirov, a pledat pentru respingerea acțiunii. A susținut argumentele expuse în referință.
24. În cadrul ședinței de judecată, fiind audiată în calitate de specialist, administratorul „Lunata & Co" S.R.L., Natalia Ciubotaru, a declarat că a semnat devizul local fără dată, în calitatea sa de administrator al companiei. Devizul local l-a semnat aceasta, însă la fața locului a ieșit reprezentantul C.A. „Moldasig" S.A. și soțul său, Iacob Ciubotaru, deoarece nu era altă posibilitate. A indicat că soțul său are studii în arhitectură și urma să efectueze măsurările. În urma măsurărilor efectuate de către soț, devizierul Dumitru Cernei a făcut calculele. Aceasta l-a semnat și l-a predat C.A. „Moldasig" S.A. A menționat că ea are studii superioare în administrare publică; business și administrare. Natalia Ciubotaru a indicat că „Lunata & Co" S.R.L., nu este specializată în efectuarea calculelor, dar atunci când este necesar, contractează persoane pentru efectuarea devizelor de calcul. A declarat că a semnat un contract cu devizierul Dumitru Cernei, ca persoană fizică. Potrivit ei, devizierul a absolvit Universitatea Tehnică și este în drept să efectueze devize de calcul. A subliniat că devizul de calcul a fost eliberat pentru imobilul din str. Muncești, dar nefiind stipulat pentru care anume număr al imobilului. De asemenea, a menționat că procesul-verbal de constatare nu a fost semnat de către Iacob Ciubotaru. A reiterat că „Lunata & Co" S.R.L., nu este specializată în întocmirea și semnarea devizelor de calcul. Concomitent, a specificat că soțul său, Iacob Ciubotaru, nu este angajat al „Lunata & Co" S.R.L. și nu a putut specifica în ce temei ultimul a efectuat măsurările *(f.d. 228)*.
25. Prin încheierea protocolară din 6 iulie 2022, instanța de judecată a admis cererea avocatului Natalia Vladimirov și a atras în proces, în calitate de intervenienți accesorii de partea pârâtului, pe Serghei Pelin, Igor Pelin și Alina Duhoterova (Pelin). Din explicațiile dnei Natalia Vladimirov, Serghei Pelin și Alina Duhoterova (Pelin) sunt peste hotarele R.M.
26. Intervenientul accesoriu Serghei Pelin, în ședința de judecată, nu s-a prezentat, deși a fost citat legal, la ultimul domiciliu cunoscut (f.d. 166,176, 190). Prin încheierea protocolară a ședinței de judecată din 27 octombrie 2022, s-a pus în sarcina lui Igor Pelin, să înștiințeze intervenientul accesoriu Serghei Pelin, despre data, ora și locul ședinței de judecată, prin intermediul avocatului Natalia Vladimirov *(f.d. 170-171)*. În ședința ulterioară, avocatul a relatat instanței, că Igor Pelin nu deține informații despre locul aflării lui Serghei Pelin, nu întreține legături.
27. Intervenientul accesoriu Alina Duhoterova (Pelin), în ședința de judecată, nu s-a prezentat, deși a fost citată legal, la ultimul domiciliu cunoscut (f.d. 167,175, 190). Prin încheierea protocolară a ședinței de judecată din 27 octombrie 2022, s-a pus în sarcina a lui Igor Pelin, să înștiințeze intervenientul accesoriu Alina Duhoterova (Pelin), despre data, ora și locul ședinței de judecată, prin intermediul avocatului Natalia Vladimirov *(f.d.*

170-171). În ședința judiciară din 01.02.2023, avocatul Natalia Vladimirov a comunicat instanței, că Alina Duhoterova (Pelin), se află peste hotare. La finele lunii decembrie 2022 personal a comunicat cu ea la telefon, i-a comunicat despre proces și despre ședința din 01.02.2023 (a se vedea procesul-verbal al ședinței, fd. 220).

28. Intervenientul accesoriu, Igor Pelin, s-a prezentat în ședința de judecată din 06 iulie 2022, ulterior nu s-a prezentat. Prin încheierea protocolară a ședinței de judecată din 27 octombrie 2022, s-a pus în sarcina avocatului Natalia Vladimirov (chiar dacă dnei reprezintă în proces ÎI "Pelin", condusă de dl Pelin Igor), să-l informeze pe Igor Pelin, despre data, ora și locul ședinței de judecată *(f.d. 170-171)*. Dna avocat a comunica instanței, în ședința ulterioară, că l-a informat, corespunzător.

Aprecierea instanței de judecată

29. Studiind materialele cauzei, apreciind pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată, în raport cu probele prezentate, audiind explicațiile reprezentanților părților prezenți în ședințele de judecată, instanța de fond consideră cererea de chemare în judecată întemeiată parțial, fiind pasibilă de a fi admisă în parte, cu argumentele ce se vor expune în partea motivată a hotărârii.
30. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel*.
31. Potrivit dispoziției de la art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă*, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.
32. Având în vedere dispozițiile citate, instanței de judecată îi revine rolul să stabilească definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.
33. Din materialele cauzei rezultă că între Igor Volоșciuc, în calitate de asigurat și C.A. „Moldasig" S.A., în calitate de asigurător, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice, cu eliberarea poliței de asigurare *****, *****. *(f.d. 53-55)*
34. Potrivit poliței-contract de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice *****, *****, din 16 mai 2019, obiectul asigurării l-a constituit interesele patrimoniale ale asiguratului, legate de posesia, folosirea și dispoziția clădirilor de producere în număr de 2 unități, teren pentru construcții, *****.*****.*****, cu suprafața de 1105,60 m.p., situate în ***** *(f.d. 53-55)*.
35. Conform raportului de evaluare nr. 6308, din 2 octombrie 2017, întocmit de către „Expert Grup Consulting" S.R.L. *(f.d. 7-32)*, care a stat la baza contractului de asigurare *****, *****, din 16 mai 2019 *(f.d. 53-55)*, valoarea de înlocuire a clădirilor de producere în număr de 2 unități și teren pentru construcții, numere cadastrale: *****, **********, constituie suma de 6 195 204 lei, inclusiv: *clădirea de producere cu suprafața la sol de 832,5 m.p., în sumă de 2 307 360 lei;* clădirea de producere cu suprafața la sol de 273,1 m.p., în sumă de 941 104 lei; terenul pentru construcții, în sumă de 2 946 740 lei.
36. Din materialele cauzei, instanța de judecată a stabilit că la 01 iunie 2019, în secția de prelucrare a lemnului, ce aparține Î.I. „Pelin", situată pe *****, s-a produs un incendiu cu propagarea asupra depozitului de piese auto ce aparţine Î.I. „Voloşciuc Igor". Potrivit încheierii tehnico-incendiare nr. 06-19, din 7 iunie 2019, cauza probabilă a generării

incendiului este scurtcircuitul în cablul de branșament al fierbătorului electric din interiorul debaralei secției de prelucrare a lemnului ce aparține Î.I. „Pelin” *(f.d. 63-67)*.

37. Conform procesului-verbal de constatare și evaluare a pagubelor nr. D/ABC/19-10, din 4 iunie 2019, semnat de către Igor Volоșciuc și reprezentantul C.A. „Moldasig” S.A., incendiul a provocat clădirii de producere cu suprafața la sol de 832,5 m.p., *distrugerea totală* a acoperișului, inclusiv structura de rezistență metalică; *distrugerea parțială* a coloanelor portante; *distrugerea totală* a pereților interiori, tâmplăriei (uși, ferestre) *și distrugerea rețelei electrice (f.d. 70-71)*.
38. În ședința de judecată reprezentantul C.A. „Moldasig” S.A. a explicat, că deteriorările descrise în procesul-verbal de constatare și evaluare a pagubelor nr. D/ABC/19-10, din 4 iunie 2019 au fost calificate de către asigurator, ca fiind ”parțiale”. Cu toate acestea, nu a avut o explicație, de ce a rămas necompletată rubrica ”Modalitatea restabilirii”, din conținutul acestuia. Or, dacă deteriorarea este parțială, ar fi trebuit de indicat și modalitatea restabilirii, ceea ce nu s-a făcut.
39. Potrivit acordului privind condițiile de regularizare a cazului de asigurare survenit pe data de 01 iunie 2019, conform actului de despăgubire nr. D/ABD/19-10 din 13 noiembrie 2019, C.A. „Moldasig” S.A., în calitate de *asigurător* și B.C. „Moldinconbank” S.A., în calitate de *beneficiar al despăgubirii de asigurare*, au stabilit că deteriorările imobilului incendiat la 01 iunie 2019, situat pe adresa *****, constituie suma de 915 093,16 lei, iar suma va fi achitată în termen de 10 zile lucrătoare din momentul semnării acordului. Prin același acord, B.C. „Moldinconbank” S.A. este de acord cu suma precizată și renunță integral la pretențiile sale materiale față de C.A. „Moldasig” S.A. și nu va formula în viitor nicio pretenție legată de despăgubirea acestui prejudiciu. Subsecvent, se precizează că acordul este o tranzacție de împăcare, încheiată în conformitate cu art. 965, 1917 și 1920 Cod civil. Instanța reține că acordul din 13 noiembrie 2019, este semnat de către asigurătorul C.A. „Moldasig” S.A., în persoana directorului general Victor Coadă și reprezentantul beneficiarului B.C. „Moldinconbank” S.A *(f.d. 110)*.
40. Materialul probator relevă că la baza acordului privind condițiile de regularizare a cazului de asigurare survenit pe data de 01 iunie 2019, conform actului de despăgubire nr. D/ABD/19-10 din 13 noiembrie 2019, a stat devizul local întocmit de către „Lunata & Co” S.R.L., fiind semnat de către administratorul Natalia Ciubotaru. Conform devizului menționat, deteriorarea imobilului ar fi una *parțială,* iar valoarea de deviz reprezintă suma de 977 045,20 lei *(f.d. 111-114)*.
41. Cu toate acestea, potrivit raportului de expertiză extrajudiciară nr. 012, din 3 februarie 2020, întocmit de către expertul judiciar Anatolie Achimov, costul ***prejudiciului real*** cauzat în urma incendiului produs la 01 iunie 2019, la bunul imobil, clădire de producere, amplasată pe terenul înregistrat cu numărul cadastral *****, situat în *****, ***constituie 7 006 522,00 lei,*** este prezentă *o* ***distrugere totală,*** reieșind din clauza 4.9 din contractul părților. *(f.d. 72-86)*.
42. Din înscrisurile anexate rezultă faptul că reprezentantul reclamantului Igor Volоșciuc, s-a adresat la 18 februarie 2020, cu o cerere prealabilă către C.A. „Moldasig” S.A., somând-o să achite despăgubirea de asigurare în mărime de 4 888 398,60 lei *(f.d. 87-88)*. Prin răspunsul directorului administrativ Oleg Boian, din 12 martie 2020, C.A. „Moldasig” S.A., a respins cererea, menționând că în conformitate cu devizul local de calcul efectuat de către „Lunata & Co” S.R.L., care deține licența respectivă în efectuarea calculelor în construcție, pentru restabilirea depozitului, suma pagubei estimată constituie 977 045, 20

lei, ceea ce se califică ca deteriorare parțială a imobilului. Prin urmare, asigurătorul nu ar avea temei pentru reexaminarea sumei de despăgubire *(f.d. 89-90)*.

43. *Ab initio*, instanța de judecată relevă că fondului raportului material litigios îi sunt aplicabile prevederile Codului civil, în redacția legii în vigoare din 1 martie 2019, dat fiind faptul că contractul de asigurare *****, *****, datează cu 16 mai 2019 și circumstanțele de fapt (incendiul/cazul asigurat) ce a determinat survenirea riscului asigurat, s-au produs la 01 iunie 2019, adică ulterior modificărilor legislative operate în legea materială.
44. Conform prevederilor art. 776 Cod civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.
45. Potrivit art. 1822 alin. (1) Cod civil, *prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terţului păgubit o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare*. (2) *Orice clauză care derogă de la dispoziţiile prezentului capitol în detrimentul contractantului, asiguratului sau beneficiarului consumator este lovită de nulitate absolută*.
46. În corespundere cu prevederile art. 1829 alin. (1) Cod civil, *riscul asigurat este unul sau mai multe evenimente sau fenomene viitoare, posibile, dar incerte, prevăzute de contractul de asigurare, la care sînt expuse viaţa, sănătatea sau patrimoniul unei persoane*.
47. Totodată, art. 1830 alin. (7) Cod civil, reglementează că *încheierea contractului de asigurare se constată prin poliţa de asigurare sau certificatul de asigurare emis şi semnat de asigurător ori prin nota de acoperire emisă şi semnată de brokerul de asigurare*.
48. Conform prevederilor art. 1858 alin. (1) și (5) Cod civil, *în cazul asigurării de daune, asigurătorul este obligat să despăgubească prejudiciul suportat de asigurat sau, după caz, de terţul păgubit la survenirea cazului asigurat. Asigurarea de daune cuprinde asigurarea bunurilor, asigurarea de răspundere, de sănătate, asigurarea de credite, garanţii şi pierderi financiare şi altele*.
49. Potrivit art. 5 alin. (3) din Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI, din 21 decembrie 2006, în vigoare la data survenirii riscului asigurat, *în asigurarea benevolă (facultativă), raporturile dintre asigurat şi societatea de asigurare, drepturile şi obligaţiile fiecărei părţi se stabilesc prin contract de asigurare. Prevederile contractului de asigurare nu pot depăşi prevederile condiţiilor de asigurare. Condiţiile de asigurare benevolă (facultativă) sunt stabilite de către societatea de asigurare, în conformitate cu legislaţia şi cu actele normative ale autorităţii de supraveghere*.
50. Raportând prevederile legale la care s-a făcut referire anterior, la circumstanțele de fapt stabilite în baza materialelor cauzei, instanța califică raportul material litigios drept unul contractual, particularizat de elementele raporturilor juridice privind asigurarea facultativă a bunului imobil. Contractul de asigurare *****, *****, din 16 mai 2019, are caracter aleatoriu, întinderea drepturilor și obligațiilor contractuale depinzând de eventualitatea survenirii riscului asigurat. Natura contractului determină și particularitățile răspunderii contractuale a asiguratorului ori tocmai lui îi este necunoscută întinderea obligațiilor contractuale, fiind dependente de condiția survenirii riscului asigurat. Corelativ, și drepturile asiguratului vor depinde de survenirea cazului asigurat.

51. Instanța de judecată remarcă și reglementările contractuale pertinente soluționării prezentului litigiu. Astfel, în corespundere cu pct. 1.1 din contractul de asigurare *****, *****, din 16 mai 2019, *asiguratul achită prima de asigurare, iar asigurătorul plăteşte, la producerea evenimentului asigurat beneficiarului, sau unui terţ la indicaţia Beneficiarului, despăgubirea de asigurare în volumele, condiţiile şi termenele convenite în poliţă-contract*.
52. Conform pct. 4.1 din contractul discutat, *valoarea prejudiciului cauzat la producerea cazului asigurat şi mărimea despăgubirii de asigurare se stabileşte de către **asigurător de comun acord cu asiguratul şi beneficiarul asigurării** prin semnarea de către aceştea a actului de stabilire a despăgubirii, în baza actelor prezentate de către asigurat conform prevederilor poliţei-contract, precum şi în baza raportului de expertiză sau de evaluare efectuat (f.d. 53-55)*.
53. Potrivit pct. 4.3 din contract, *valoarea prejudiciului cauzat și mărimea despăgubirii de asigurare urmează a fi determinată conform pct. 4.1 al contractului în termen de 10 zile lucrătoare calculate de la data prezentării de către asigurat asigurătorului a tuturor actelor indicate la pct. 4.2 și pct. 5.5 ale poliței-contract, cu excepția cazului comandării expertizei.*
54. În conformitate cu pct. 4.7 din același contract, *asigurătorul va achita beneficiarului asigurării despăgubirea de asigurare în termen de 5 zile lucrătoare calculat de la data semnării actului de stabilire a despăgubirii*.
55. Punctul 4.8 din contract, stipulează că *se consideră că bunul imobil asigurat este deteriorat în cazul în care după survenirea cazului asigurat, costul reparaţiei, ţinând cont de uzură, este mai mic sau egal cu 70 % din suma asigurată*.
56. În continuare, instanța notează că la pct. 4.9 din contract, părțile au convenit asupra clauzei conform căreia, *se consideră că bunul imobil asigurat este **distrus total** în cazul în care după survenirea cazului asigurat, costul reparaţiei, ţinând cont de uzură, **este mai mare de 70 % din suma asigurată***.
57. Instanța de judecată evidențiază aspectul potrivit căruia, părțile litigante au manifestat poziții procesuale divergente cu privire la mărimea pagubelor materiale cauzate bunului imobil, în sensul că incendiul a avut drept consecință dauna totală a bunului asigurat de producerea riscului.
58. Contrar argumentelor părții pârâte, precum că costul reparației bunului deteriorat este mai mic de 70 % din suma asigurată respectiv, nu ar fi vorba despre o distrugere totală, instanța remarcă faptul că la dosar este anexat raportul de expertiză extrajudiciară nr. 012, din 3 februarie 2020, întocmit de către expertul judiciar Anatolie Achimov, din care rezultă că costul prejudiciului real cauzat în urma incendiului produs la 01 iunie 2019, la bunul imobil, clădire de producere, amplasată pe terenul înregistrat cu numărul cadastral *****, situat în *****, constituie 7 006 522,00 lei, ***dauna fiind una totală (****f.d. 72-86)*.
59. Consecvent, instanța de judecată notează că partea pârâtă nu a putut explica de ce asiguratul Igor Volоșciuc nu a fost prezent la întocmirea acordului privind condițiile de regularizare a cazului de asigurare survenit pe data de 01 iunie 2019 *(f.d. 110)*. Instanța constată că acordul a fost semnat doar de către asigurătorul C.A. „Moldasig" S.A., în persoana directorului general Victor Coadă și reprezentantul beneficiarului B.C. „Moldinconbank" S.A., fapt care contravine clauzei negociate de părți la pct. 4.1 în contractul de asigurare *****, *****, din 16 mai 2019 *(f.d. 53-55)*, care statuează că *valoarea prejudiciului cauzat la producerea cazului asigurat şi mărimea despăgubirii de*

asigurare se stabileşte de către ***asigurător de comun acord cu asiguratul şi beneficiarul asigurării*** *prin semnarea de către aceştia a actului de stabilire a despăgubirii.*

60. Prin urmare, instanța constată caracterul *inopozabil* al acordului privind condițiile de regularizare a cazului de asigurare survenit la 01 iunie 2019, din moment ce a fost întocmit și semnat *în lipsa asiguratului* Igor Voloșciuc.
61. Instanța notează că pârâtul a achitat beneficiarului despăgubirea de asigurare în mărime de 915 093,16 lei *(f.d. 115, 177)*. Diferența disputată de părți constituie suma de 1 276 898,84 lei, calculată după cum urmează: costul clădirii de producere cu suprafața la sol de 832,5 m.p. (distrusă total), în sumă de 2 307 360 lei (conform raportului de evaluare nr. 6308, din 2 octombrie 2017), 5% franșiza (în cazul pagubei totale) și suma deja achitată de către asigurător de 915 093,16 lei, respectiv (2 307 360 lei – 5% franșiza, în sumă de 115368 lei) – 915 093,16 lei = 1 276 898,84 lei.
62. În cadrul examinării cauzei s-a stabilit că la baza acordului privind condițiile de regularizare a cazului de asigurare survenit la 01 iunie 2019 *(f.d. 110)*, a stat devizul local întocmit de către „Lunata & Co" S.R.L., fiind semnat de către administratorul Natalia Ciubotaru *(f.d. 111-114)*. Conform devizului menționat, deteriorarea imobilului ar fi una parțială, iar valoarea de deviz reprezintă suma de 977 045,20 lei. Instanța de judecată remarcă faptul că potrivit materialelor anexate, obiectul principal de activitate a „Lunata & Co" S.R.L., reprezintă: *construcțiile de clădiri și (sau) de construcții inginerești, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucțiile, consolidările, restaurările; activități ale expozițiilor; spălarea și călcatul lenjeriei; fabricarea de textile nețesute și articole din acestea; comerțul cu ridicată al materialelor lemnoase, al materialelor de construcție și echipamentului sanitar; comerțul cu amănuntul al articolelor de fierărie, al vopselelor și sticlei*, ***nefiind*** trecut ca obiect de activitate *expertiza în construcții, evaluarea bunurilor imobile sau cercetarea obiectelor imobile, construcțiilor, materialelor de construcții,* fapt care se relevă din extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice nr. 336455, din 8 iunie 2016 *(f.d. 191)*, licența seria A MMII, nr. 056122 *(f.d. 193)*, precum și anexa la licență seria A MMII, nr. 037615 *(f.d. 192)*.
63. Instanța reține ca întemeiat argumentul reprezentantului reclamantului, dl Eșanu, precum că:-„Lunata & Co" S.R.L.nu este în drept de a efectua evaluări; - lipsesc probe, care ar demonstra că la întocmirea devizului local întocmit de către „Lunata & Co" S.R.L. ar fi fost utilizat un program licențiat de stabilire a prețurilor materialelor de construcție.
64. Mai mult, instanța reține ca fiind foarte importante și declarațiile administratorului „Lunata & Co" S.R.L., Natalia Ciubotaru *(f.d. 228)*, care a confirmat că ***a semnat*** *devizul local (fără dată), în calitatea sa de administrator al companiei* (dnei de profesie fiind profesor de clasele primare). Conform administratorului, *anume în urma măsurărilor efectuate de către* ***soțul său Iacob Ciubotaru, iar devizierul Dumitru Cernei, cu care ar fi încheiat un contract, ar fi făcut calculele***. Administratorul doar l-a semnat și l-a predat C.A. „Moldasig" S.A.
65. Așa dar, la fața locului la măsurări a fost prezent doar soțul administratoarei, Iacob Ciubotaru, și reprezentantul C.A. „Moldasig" S.A. În subsidiar, soțul său Iacob Ciubotaru, ***nu este angajat al „Lunata & Co" S.R.L.*** respectiv, nu este clar în ce temei ultimul ar fi efectuat măsurările. În acest context, instanța notează, că Iacob Ciubotaru nu avea nici o împuternicire de a efectua măsurări la fața locului, nu este cunoscut nici faptul, dacă dlui este specialist în acest domeniu, și în opinia instanței, măsurările efectuate de către acesta nu pot fi luate în considerare.

66. Instanța remarcă și faptul că administratorul a declarat cert, că „Lunata & Co" S.R.L. ***nu este specializată în întocmirea și semnarea devizelor de calcul***, și atunci când este necesar, contractează persoane pentru efectuarea devizelor de calcul. La fel, instanța pune la îndoială aspectul contractării de către „Lunata & Co" S.R.L. a *devizierului* Dumitru Cernei, mai ales că nici n-a fost prezentată vre-o probă care ar demonstra participarea acestuia la întocmirea devizului, cu atît mai mult, acesta ***n-a fost prezent*** *la locul bunului imobil.* Dna Natalia Ciubotaru a explicat, că de regulă devizierul iese la fața locului, însă în cazul dedus judecății, n-a fost la fața locului, .
67. Notabil este și faptul că devizul de calcul a fost eliberat pentru imobilul din str. Muncești, dar nefiind stipulat pentru care anume număr al imobilului.
68. Prin urmare, instanța de judecată conchide că devizul local întocmit de către „Lunata & Co" S.R.L. *(f.d. 111-114)*, nu putea fi pus la baza unui acord privind condițiile de regularizare a cazului de asigurare ori un astfel de deviz nu corespunde rigorilor legale și nu deține valoare probatorie.
69. *Per a contrario*, instanța reține că raportul de expertiză extrajudiciară nr. 012, din 3 februarie 2020 *(f.d. 72-86)*, a fost întocmit de către un expert inclus în Registrul de stat al experților judiciari particulari atestați seria și nr. licenței EJ 068171, cu specializare în domeniul expertizelor în construcții, inclusiv la specialitatea 15.01 – *evaluarea bunurilor imobile și a utilajului tehnologic*, 15.02 – *partajarea imobilului și determinarea modului de folosire a sectoarelor de teren*, 15.03 – *cercetarea obiectelor imobile, construcțiilor, materialelor de construcții și altor documente*.
70. Contrar devizului local întocmit de „Lunata & Co" S.R.L., raportul de expertiză extrajudiciară nr. 012, din 3 februarie 2020, relevă faptul că bunul imobil investigat reprezintă clădirea *****, cu suprafața la sol de 832,5 m.p., amplasată pe terenul cu nr. cadastral *****, situat în *****. Conform raportul de expertiză, în urma incendiului produs la 1 iunie 2019, s-au depistat următoarele deteriorări: deteriorarea totală a acoperișului; deteriorarea parțială a structurii de rezistență a elementelor constructive de bază a bunului (pereți, planșeu); înfumegarea tuturor suprafețelor constructive; deteriorarea stratului de protecție a ramelor și grinzilor de beton; deteriorarea carcasei metalice a porților de la intrare.
71. Cu privire la argumentul părții pârâte, în conformitate cu care, expertul Anatolie Achimov ar fi inclus în raportul de expertiză costul unor lucrări pe care bunul imobil evaluat nu le avea înainte, și anume: *gruntuirea suprafețelor, tavanelor, opritoarele de zăpadă etc.*, instanța reține că deși conform raportului, costul prejudiciului real cauzat constituie suma de 7 006 522,00 lei, diferența disputată în litigiul dedus judecății constituie 1 276 898,84 lei, echivalentă cu aproximativ 58% din valoarea de înlocuire a clădirii cu suprafața la sol de 832,5 m.p., conform raportului de evaluare nr. 6308, din 2 octombrie 2017 *(f.d. 7-32)*. Mai mult, reprezentantul pîrîtului nu a demonstrat, că o eventuală excludere a costului acestor lucrări din suma prejudiciului real stabilit de expert-7 006 522,00 lei, ar fi capabilă să schimbe natura deteriorărilor, din "deteriorare totală"-în "deteriorare parțială", și nici n-a solicitat ordonarea unei alte expertize, judiciare.
72. Prin urmare, fiind stabilit cu certitudine că daunele provocate bunului imobil au un caracter total, ținând cont de faptul că asigurătorul C.A. „Moldasig" S.A. a achitat beneficiarului despăgubirea de asigurare în mărime de 915 093,16 lei, instanța de judecată constată caracterul întemeiat al pretențiilor reclamantului cu privire la încasarea

despăgubirii de asigurare și va dispune în acest sens încasarea din contul pârâtului a sumei de 1 276 898,84 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare, care constituie aproximativ 58% din valoarea de înlocuire a clădirii cu suprafața la sol de 832,5 m.p., conform raportului de evaluare nr. 6308, din 2 octombrie 2017.

73. Referitor la pretenția reclamantului cu privire la încasarea din contul C.A. „Moldasig" S.A., a sumei de 699 735,72 lei, cu titlu de penalitate de întârziere, instanța reține că reclamantul eronat consideră că asigurătorul este obligat să plătească asiguratului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma despăgubirii. Ca o condiție pentru ca debitorul să fie pus în întârziere, obligația trebuie să fie *determinată, certă și lichidă,* astfel încât, la scadența termenului, creditorul să poată pretinde debitorului executarea ei.
74. Instanța reține că obiectul litigiului reprezintă încasarea diferenței despăgubirii de asigurare care nu a fost stabilită pe cale amiabilă (extrajudiciară). Mai mult, potrivit materialelor anexate *(f.d. 87-88)*, reprezentantul reclamantului s-a adresat, la 18 februarie 2020, cu o cerere prealabilă către C.A. „Moldasig" S.A., somând-o să achite despăgubirea de asigurare în mărime de *4 888 398,60 lei,* pe cînd, prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat încasarea din contul C.A. „Moldasig" S.A. a sumei de *1 276 898,84 lei,* cu titlu de despăgubire de asigurare.
75. Instanța conchide că mărimea despăgubirii a fost contestată, iar încasarea unei sume, prin hotărârea instanței de judecată, mai mari decât cea stabilită de către asigurător, nu poate fi considerată ca fiind o obligație executată cu întârziere. Prin urmare, instanța va respinge pretenția reclamantului cu privire la încasarea din contul C.A. „Moldasig" S.A., a sumei de 699 735,72 lei, cu titlu de penalitate de întârziere.
76. În conformitate cu prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei*.
77. Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată*.
78. Din materialele dosarului rezultă că reclamantul a achitat taxa de stat în mărime de 25 005 lei, conform ordinului de plată anexat *(f.d. 3)*. Având în vedere faptul că acțiunea formulată de reclamant a fost admisă parțial, instanța conchide că suma de 16 150 lei urmează a fi încasată din contul pârâtului C.A. „Moldasig" S.A., în beneficiul reclamantului, ceea ce constituie mărimea proporțională părții admise din cererea de chemare în judecată (64,6%). În restul cererii de încasare a taxei de stat, aceasta va fi respinsă.
79. Conform prevederilor de la art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză, cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile*.
80. Pornind de la practica Curții Europene a Drepturilor Omului, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii Curții Europene, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de

legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

81. Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, va mai ține cont de: a) complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b) aportul avocatului la soluționarea cauzei; c) timpul și munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obținut; g) restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; h) natura și durata relației dintre avocat și client; i) experiența, reputația și abilitatea avocatului; j) justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; l) alți factori, la discreția instanței.
82. Instanța reține că la materialele cauzei a fost anexat bonul de plată seria/numărul PL 807776 din 14 iunie 2021, potrivit căruia, reclamantul a achitat către avocatul Mihail Eșanu, onorariul în sumă de 45 950 lei *(f.d. 4)*.
83. Astfel, ținând cont de prestația avocatului Mihail Eșanu, de rezultatul obținut și înscrisurile anexate, pretenția formulată de către reclamant privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 45 950 lei, urmează a fi admisă parțial, ceea ce constituie mărimea proporțională părții admise din cererea de chemare în judecată (64,6%). În restul cererii de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, aceasta va fi respinsă.
84. Totodată, instanța conchide că suma de 29 683,70 lei este una reală, necesară și rezonabilă, prin urmare, trebuie încasată din contul pârâtului, în beneficiul reclamantului.
85. Pentru aceste motive, instanța de judecată va admite parțial acțiunea reclamantului în temeiul rațiunilor care se conțin în partea de motivare a hotărârii și va încasa de la pârât, în beneficiul reclamantului, plățile expuse în partea dispozitivă.
86. În conformitate cu prevederile art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

a h o t ă r â t :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată.

Se încasează de la C.A.”Moldasig” S.A. în beneficiul lui Voloșciuc Igor suma de 1 276 898,84 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 29 683,70 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 16150 lei cu titlu de taxă de stat, **iar în total suma de 1 322 732,54 (un milion trei sute douăzeci și două mii șapte sute treizeci și doi,54) lei.**

În rest, cererea se respinge ca nefondată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei Maria Ţurcan
Judecătorul